

ЗАСАДИ ВІДТВОРЕННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Кушнірук Т.М., кандидат с.-г. наук, доцент

e-mail: kuschniruk81@gmail.com

Ясінецька І.А., доктор економічних наук, професор

e-mail: iyasinetska@gmail.com

Додурич В.В., асистент

e-mail: valera.vdd@gmail.com

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Завдання відтворення земель сільськогосподарського призначення, застосування ефективних систем землеробства з огляду на фактичне погіршення їх стану не втрачає актуальності. Це відповідає основним напрямкам співробітництва в галузі охорони навколишнього середовища між Україною та ЄС, зокрема запобіганню погіршення стану довкілля, захисту здоров'я людей, раціональному використанню природних ресурсів, забезпеченню умов якісного управління в сфері навколишнього середовища та започаткуванню їхнього впровадження. Відповідно до розпорядження КМ України «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року» від 3 квітня 2017 р. № 275-р однією з пріоритетних дій є розвиток ринку екологічно чистої продукції, зокрема виробництво забезпечення здійснення належного державного контролю, обігу та маркування продукції. Тому система землекористування повинна підтримувати цілісність агроєкосистем, збереження довкілля, формувати новітні господарські практики та умови їх застосування. [1]

Звідси і випливає необхідність удосконалення земельних відносин в напрямі їх екологоорієнтованого розвитку, зокрема відтворення природних процесів функціонування ґрунтів для досягнення високої соці-еколого-економічної ефективності землекористування і землеволодіння. Досліджено, що розбудова екологізації використання земель характеризується ретельною увагою до органічного землеробства, проте поняття «органічні землі» в наукових джерелах та нормативно-законодавчому базисі не визначено, так само як «екологічно чисті землі». В дослідженні представлено головну мету формування екологічно чистих земель як особливої цінності суспільства та економіки країни, поняття концентрації таких земель та її переваги. Прописані можливі заходи процесу концентрації екологічно чистих земель. [2]

В роботі проаналізовано сучасний стан земель на території України, який в результаті забруднення шкідливими речовинами, розораності територій, ерозійних і деградаційних процесів характеризується як небезпечний. Наслідком цього є низький рівень екологічної та економічної сталості земельних ресурсів, падіння якісних властивостей ґрунтів.

Обґрунтовано створення екологічно чистих земельних масивів та їх концентрації як захисного механізму від негативних агрофізичних та хіміко-біологічних процесів, зникнення флори та фауни, дисбалансу структури сільськогосподарських угідь. Території з особливими характеристиками,

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

У ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (25 травня 2022 р.)

відповідно до своїх властивостей, забезпечать поліпшення якості земельних ресурсів і покращення якості отриманої продукції, що безпосередньо пов'язані між собою.

Визначено, що екологічно чисті території, згідно чинної нормативно-правової бази, можна віднести до особливо цінних земель. Проте, досліджено, що в ході формування екологічно безпечних земель виникає потреба в орієнтації на Державні стандарти України, внаслідок того, що поняття якості земель юридично не визначено. Відсутнє законодавче забезпечення створення земель з особливим якісним складом для вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції.

Обґрунтовано, що підтримка та покращення якісного стану земель вимагає розвитку системи управління якістю земель в складі моніторингу та зонування, з метою забезпечення відповідності якісного стану ґрунтів встановленим стандартам виробництва продукції. Відповідно до існуючих кількісно-якісних ознак ґрунтових процесів, представлено класифікацію земель, яка розподілена за придатністю ґрунтів для вирощування основних сільськогосподарських культур на чотири класи. Визначено принципи моделі екологічно чистого раціонального сільськогосподарського землекористування та заходи щодо його впровадження в сільськогосподарський обіг.

Проаналізовано динаміку зростання площ екологічно чистих територій в Євросоюзі й порівняно зі значним приростом малопродуктивних земель в нашій країні, що негативно впливає на розвиток екологічно безпечного землеробства. Виявлено три регіони в нашій державі, які характеризуються незначним забрудненням, формування екологічно чистих земель на яких буде найбільш придатним. Визначено економічний, екологічний, соціально-демографічний та інноваційний ефекти від створення масивів екологічно-чистих земель. [3]

Список використаної літератури

1. Третяк О.М. Історія земельних відносин й землеустрою в Україні: Навчальний посібник. Київ. Аграрна наука, 2002. 280 с.
2. Туниця Ю.Ю. Екологічна Конституція Землі: сутність і концептуальні засади. *Вісник НАН України*. 2005. № 11. С. 32–42.
3. Шувар І., Снітинський В., Бальковський В. Екологічні основи збалансованого природокористування: навчальний посібник. Львів, Чернівці: Книги XXI, 2011. 759 с.